

Vi tillägga: Afgörandet öfver ifrågavarande möjlighet hafva vi ansett ligga hos Bankfullmäktige, såsom hvar och en sakkunnig läsare inser, på grund af § 69 i bankens reglemente, som lyder:

Sålunda tillkommer det Bankfullmäktige, att:

a) i händelse de emellan landtdagarne finna förklaring eller förändring af gällande stadganden om Bankens redbara tillgång, sedelutgifning, lånerörelse och öfriga förhållanden till allmänheten vara af synnerlig nödvändighet påkallad, med underdånig anmälan derom samt fullständigt förslag i ämnet till Hans Kejsersliga Majestät ingå».

10

70 SKROT OCH KORN.

Morgonbladet n:o 70, 24.III 1876

Af dessa från tyskan lånade termer betecknar skrot ett *gifvet myntstyckes* vigt, *korn* dess halt af rent guld eller silfver. Men då mynten tillverkas af en legering med koppar, ingår i deras skrot äfven koppars vigt. Det är väl intet oriktigt deri, att utsätta korntalet i vigt, t. ex. silfverrubelns korntal i solotnik och doli eller, såsom det på Borgå landtdag utsattes, i ass. Men emedan vanligen äfven underafdelningar af myntenheten, stundom också någon multipel af densamma slås af lika finhalt, utsättes finhalten i delar eller i procent af totalvigten. Rubel-, 50- och 25-kopekstycken föras sålunda alla till det s. k. 83 1/3 af sin vigt (skrotet) silfver, 12 2/3 koppar. Alla dessa mynt äro alltså af samma korn, ehuru vigten af finsilfver i hvar och ett måste vara olika. Kornet i svenska silfvermyntet betecknas efter myntmetallens lödighet, d. v. s. efter svenska probervigten för silfver. Svenska specieriksdalern skulle innehålla 12 lod 1 gran fint silfver på 1 mark probervigt af myntmetallen. Detta sätt att beräkna kornet efter mark var i äldre tid det allmänna, hvarom myntbenämningarne Pound, Livre och tyska Mark af skilda slag erinra. Man räknade då visst antal myntstycken på en Mark vigt finsilfver. Äfven på vårt markstycke läses: »94,18 kappaletta naulasta selvää hopeata» på ren finska – beklagligtvis!

20

30

När nu våra berömda vetenskapsmän G. G. Hällström och Johan Gabolin af Borgå landtdags finansutskott fingo i uppdrag att undersöka silfverrubelns myntvärde i förhållande till specieriksdalerns, måste de utsätta detta värde i ett för båda gemensamt mått. Detta var naturligtvis finsilfrets i hvardera myntet vigt. De funno för riksdalern 534,80, för rubeln 374 ass och dessa tal utvisa sålunda det sökta värdeförhållandet.

40

Äfven hr. F. L. S. (se gårdagens n:r) synes hysa den föreställning, att Borgå landtdag skulle bestämt om skrot och korn i något slags mynt. Vid närmare besinnande skall han säkert finna, att så icke var förhållandet. Landet fick väl i rubeln ett nytt mynt af annat skrot och korn (solotnik och doli), än dess förra mynt specieriksdalern. Dess skrot lemnade landtdagen helt och hållet å sido. Dess finsilfverhalt stod likaså utanför landtdagens lagstiftande. Men landtdagen, som ville bibehålla myntvärdet oförändradt, åtminstone i de mest maktpåliggande transaktionerna, i kronans uppbörd och utgift och med den likställda, af lag påbjudna liqvider, beslöt, att rubeln skulle motsvara en viss andel af riksdalern, och för bestämmandet häraf lades båda myntets funna finsilfverquantitet till grund. När nu omföring från riksdaler till rubel efter denna grund skedde, förblefvo skatter, aflöningsar m. m. oförändrade.

50

Då vidare beslöts, att de många sedelslagen skulle i enskild liqvid gå efter Petersburger-kurs, d. v. s. i förhållande till silfverrubeln, så afsåg väl äfven detta oförändradt myntvärde, såvidt omständigheterna skulle medgifva. Mot kursen fanns intet skydd. Men silfverrubeln blef äfven i detta hänseende grund- och hufvudmynt. När Rosenborg säger, att införandet af Mark silfver endast är en namnförändrig, är detta bedömande i vår tanke icke fullt exakt. En ny myntenhet infördes verkligen. Grundlagsenligheten häri hvilat derpå, att marken innehåller 43 1/2 ass finsilfver och att i kronans uppbörd m. m. insattes 4 mark i stället för 1 rubel, hvarigenom ett svenska specieriksdalerns myntvärde motsvarande myntvärde bibehölls.

71 HELSINGFORS DAGBLAD INNEHÅLLER EN ARTIKEL ...

Morgonbladet n:o 75, 31.III 1876

Helsingfors Dagblad innehåller en artikel »Morgonbladsteorierna om guldmyntfots införande», som fortgår genom icke mindre än tre nummer af bladet.

Det är omöjligt att föra någon ordnad diskussion med en person, hvilken, såsom Dagbladsförfattaren, outtröttligt upprepar samma fraser, utan ens ett försök till något bevisande, samma påståenden om förmenta fakta, utan att förete de offentliga handlingar, som sägas innefatta dem, och hvilken, när han undantagsvis citerar, icke förmår läsa det citerade innantill, utan i dess ställe sätter ur luften gripna försäkringar.

Så återkommer Dagbladet i ständigt nya vändningar till Borgå landtdags beslut om ryska silfverrubeln »skrot och korn», utan att det faller författaren in att i landtdagens beslut uppsöka denna fras – emedan den der icke finnes. Undransvärdt nog har författaren på vår anvisning hittat på Myntmanifestet 1809 och anför ur detsamma punkt 1:o och 12:o. I dessa läses: att rubeln »verkliga värde bör tjena till rättensnöre och mått vid jämförelsen och bestämmandet af alla öfriga nu uti cirkulation varande myntslags förhållande» – – samt att »Ryska silfvermyntet – – bör emottagas uti all handel efter dess fastställda och nuvarande värde» – – och detta skall nu bevisa, att landtdagen bestämde rubeln, kanske »ryska silfvermyntets», »skrot och korn», hvilken term icke alls i Manifestet förekommer, således äfven 50, 25, 20, 10 och 5 kopekstyckets vikt. Men det af landtdagen »fastställda värdet», rubeln = 33 skilling 7 runstycken, hvarom punkt 2:o i Manifestet handlar, underlåter bladet visligen att tala om.

En särskild *mention honorable* förtjenar Dagbladets definition på mynt: »intet annat är obligatoriskt betalningsmedel» – samt på skrot och korn: »det obligatoriska betalningsmedlets art och beskaffenhet». Enligt dessa definitioner bestämde således myntförordningen 1840, som gjorde ryska rubelssedlarna till obligatoriskt betalningsmedel, dessa sedlars skrot och korn. Man skall vara väl djerf för att söka plugga dylika dalkarlar i sina värda läsare.

Dagbladet har ingen föreställning derom, att ett land skall hafva eget metalliskt mynt, d. v. s. mynt öfverhufvud, för att kunna stadga något om dess skrot och korn. Sådant skedde för första gången i detta land genom manifestet »angående förändrad myntenhet för Storfurstendömet Finland» den 4 april 1860 samt förordningen den 12 juni 1860,